

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025-2028
Rok akademicki 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	SPECYFICZNE ZABURZENIA ROZWOJU MOWY I JĘZYKA U DZIECI (AFAZJA, ORM, DLD)
Kod przedmiotu	L 42
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Wydział Filologiczny Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Onomastyki
Kierunek studiów	Logopedia z nauczaniem języka polskiego jako obcego
Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia (licencjackie)
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	Rok II, semestr 3
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot obowiązkowy
Język wykładowy	Język polski
Koordynator	Dr hab. Agnieszka Myszka, prof. UR
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Mgr Aneta Kotowicz-Urban

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?) Zajęcia warsztatowe	Liczba pkt. ECTS
3	15	-	-	-	-	-	-	15	2

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Wykład, zajęcia warsztatowe - zaliczenie

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Wiedza na temat budowy mózgu i centralnego układu nerwowego; znajomość neurologicznych mechanizmów nadawania i odbioru mowy; znajomość podstaw psychologii klinicznej

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	zdobycie przez studentów wiadomości na temat afazji – jej przyczyn, objawów, rodzajów;
C ₂	dostarczenie studentom wiedzy na temat sposobów rehabilitowania chorych z afazją na różnych etapach choroby;
C ₃	nauczenie programowania terapii, zaznajomienie ze strategią postępowania logopedycznego w różnych typach afazji.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych i do efektów ze standardu kształcenia nauczycieli
EK_01	Student/ka zna metodologię postępowania logopedycznego w przypadku pacjentów z afazją, ORM, DLD; zna mechanizm działania, zalety i skutki uboczne logopedycznych zabiegów terapeutycznych stosowanych w terapii osób z afazją i dysfazją, ORM i DLD	K_W01 E.1L.W3
EK_02	student/ka zna metody oceny stanu zdrowia oraz objawy i przyczyny zaburzeń funkcjonowania mózgu i centralnego układu nerwowego w zakresie niezbędnym dla logopedy; ma świadomość przyczyn i objawów afazji, ORM i DLD	K_W09 E.1L.W3
EK_03	Student/ka wykorzystuje standaryzowane testy diagnostyczne do badań pacjentów z afazją, odczytuje i interpretuje wyniki badań medycznych, współpracuje z lekarzem-neurologiem w celu planowania terapii	K_U01 E.1L.U3
EK_04	student/ka diagnozuje i prowadzi terapię mowy odpowiadającą potrzebom pacjentów z afazją i ich rodzin; słuchacz zna metody terapii afazji, sprawnie posługuje się sprzętami, aparaturą i programami terapeutycznymi stosowanymi w terapii logopedycznej chorych z afazją, ORM i DLD	K_U02 E.1L.U3
EK_05	student/ka ma świadomość złożoności problemów osób cierpiących na afazję, ORM i DLD, dostosowuje program terapii logopedycznej do potrzeb i możliwości pacjenta, jego rodziny i ewentualnych innych terapeutów; współdziała z innymi dla dobra pacjenta; wykorzystuje zdobytą wiedzę w pracy terapeutycznej	K_K02 E.1L.K2

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Diagnoza różnicowa afazji, ORM i DLD.
Zaburzenia współwystępujące ze specyficznymi zaburzeniami języka u dzieci.

Zasady diagnozowania specyficznych zaburzeń mowy u dzieci; przegląd dostępnych narzędzi diagnostycznych, diagnoza logopedyczna z użyciem testu KOJD-AFA
Metodyka postępowania logopedycznego w przypadku specyficznych zaburzeń językowych u dzieci.
Psychologiczne aspekty terapii. Funkcjonowanie dziecka ze specyficznymi zaburzeniami rozwoju mowy i języka w rodzinie i środowisku rówieśniczym.
Projektowanie i dokumentowanie procesu terapeutycznego.

- B. Problematyka ćwiczeń, konwersatoriów, laboratoriów, zajęć praktycznych, zajęć warsztatowych – **należy pozostawić/ wpisać właściwą formę, pozostałe formy usuwać.**

Treści merytoryczne
Nie dotyczy

3.4 Metody dydaktyczne

- wykład
- prezentacja multimedialna
- analiza nagrań fragmentów diagnozy i terapii,

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw)
EK_01	Ocena testu zaliczeniowego, ocena głosów w dyskusji na zakończenie wykładów i w czasie konsultacji	wykład
EK_02	Ocena testu zaliczeniowego, ocena głosów w dyskusji na zakończenie wykładów i w czasie konsultacji	wykład
EK_03	Ocena testu zaliczeniowego, ocena głosów w dyskusji na zakończenie wykładów i w czasie konsultacji	wykład
EK_04	Ocena testu zaliczeniowego, ocena głosów w dyskusji na zakończenie wykładów i w czasie konsultacji	wykład
EK_05	Ocena głosów w dyskusji na zakończenie wykładów i w czasie konsultacji	wykład

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Zaliczenie bez oceny. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest: <ul style="list-style-type: none"> • aktywny udział w zajęciach, • czytanie zalecanej literatury, • pozytywny wynik testu końcowego (test wyboru; uzyskanie min. 60% pozytywnych odpowiedzi)
----

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15 W
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, dyżurach)	3
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do testu • studiowanie literatury przedmiotu 	10
SUMA GODZIN	28
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odowska-Szlachcic, 2023, <i>Logopedia wieku rozwojowego</i>, Kraków. • Paluch A., Drewniak-Wołosz E., 2017, <i>Dziecko afatyczne w szkole i w przedszkolu</i>, Gliwice. • Panasiuk J., 2008 a, <i>Standard postępowania logopedycznego w przypadku alalii i niedokształcenia mowy o typie afazji</i>, „Logopedia” 37, s. 69-88.
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (red.) Cyl B., 2011, <i>Diagnoza i terapia dzieci z zaburzeniami rozwoju mowy</i>, Katowice. • Daniluk B., 2006, <i>Specyficzne zaburzenia językowe u dzieci – objawy i mózgowo podłoże</i>, [w:] <i>Neuropsychologia kliniczna dziecka – wybrane zagadnienia</i>, red. A. Borkowska, Ł. Domańska, Warszawa. • Doman G., 1996, <i>Jak postępować z dzieckiem z uszkodzeniem mózgu</i>, Poznań. • Gralewicz-Wolny L., 2010, <i>Dziecko-tekst-język. Książka w terapii opóźnionego rozwoju mowy</i>, [w:] <i>Niesporek-Szamburska B., Wójcik-Dudek M., Dziecko-język-tekst</i>, Katowice. • Herzyk A., 1992, <i>Afazja i autyzm dziecięcy</i>, Lublin. • Kaczmarek B., 1986, <i>Płaty czołowe, a język i zachowanie człowieka</i>, Ossolineum. • Kaczmarek B., 1995, <i>Mózgowa organizacja mowy</i>, Lublin. • Kądziaława D., 1983, <i>Czynność rozumienia mowy. Analiza neuropsychologiczna</i>, Ossolineum. • Klimkowski M., Herzyk A., 1994, <i>Neuropsychologia kliniczna. Wybrane zagadnienia</i>, Lublin. • Krajna E., 2005, <i>Niejednoznaczność klasyfikacji zaburzeń rozwoju mowy i języka</i>, „Logopedia”, t. 34, s. 74-82. • Paluch A., Drewniak-Wołosz E., Mikosza L., 2005, <i>AFA-Skala – jak badać mowę dziecka afatycznego?</i>, Kraków.

- Paluch A., Drewniak-Wołosz E., 2009, *Niedokształcenie mowy o typie afazji – rozważania nad kryteriami diagnozy*, „Logopedia”, t. 7, s. 90-99.
- Szepietowska E.M., 2000, *Diagnoza neuropsychologiczna. Procedura i ocena*, Lublin.
- Weitzman E., Greenberg J., 2011, *Razem uczymy się mówić. Przewodnik dotyczący wspomagania rozwoju językowego dzieci dla opiekunów i nauczycieli przedszkolnych*, Kraków.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej